

Moderne by - gammel konflikt

Udarbejdet af Rikke Fjellerup, VIA

Målgruppe: 9.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

Moderne by - gammel konflikt

Beskrivelse

Amerikansk dokumentarserie i seks afsnit fra 2021. Jerusalem, 1914. I starten af 1. verdenskrig er Jerusalem en del af det mægtige muslimske Osmannerrige. Men den brutale Djemal Pasha er upopulær hos araberne. Prins Faysal deltager i Den Arabiske Revolte, der bliver støttet af Storbritannien og officeren T.E. Lawrence. De osmanniske tyrkere er i forbund med Tyskland, som sender styrker til Jerusalem, men taber til englænderne under general Allenby. Da 1. verdenskrig slutter, er hele Mellemøsten forandret for altid. Briterne kontrollerer Palæstina og Jerusalem, og de har forrådt Den Arabiske Revolte - sammen med franskmændene har de på imperialistisk vis delt hele det arabiske område, som de opdeler kunstigt i nye lande, der alle ledes af arabiske fyrster, som dog kun er marionetter i Storbritanniens og Frankrigs spil. Dermed er scenen sat til den næste store konflikt.

Pædagogisk note

Den fjerde udsendelse i serien om Jerusalem fortæller om politisk imperialistisk rænkespil fra briternes og franskmændenes side med Sykes-Picot aftalen, og hvordan dette lægger grundstenene til de moderne konflikter vi kender fra Mellemøsten i dag. Udsendelsen kan bruges i historie eller i et FF-forløb i engelsk og historie, som et konkret eksempel på imperialistisk tankegang og handling. Udsendelsen har et kapitelsæt, der skaber overblik over indholdet i episoden.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: Kapitelsæt til hovedbegivenheder (til gymnasiet)

01:	Introduktion	00:00:07
02:	Osmannerne undertrykkelse
Osmannerne havde magten i Palæstina, og ved 1. verdenskrigs udbrud insætter de Djemal Pasha som generalguvernør til at beskytte området. Han blev kendt for sin grusomhed, og dette skabte grobund for arabisk nationalisme.	00:02:08
03:	Den arabiske revolte i 1916
Den arabiske revolte mod osmannerne ledes af den veluddannede prins Faysal. Han vil befri araberne fra osmannerne/tyrkerne, og det lykkes ham at uddrive dem fra Mekka. Dog har den arabiske revolte problemer mod tyrkerne, og de allierer sig med briterne, der bruger deres efterretningsofficer, T.E. Lawrence, til opgaven. Araberne ved dog ikke at franskmændene og briterne har aftalt at dele området imellem sig (Sykes-Picot-aftalen).	00:07:11
04:	Damaskus betydning
Damaskus bliver centrum for konflikten og Lawrence leder et overraskelsesangreb mod tyrkerne fra land, og derefter tager han til Cairo for at fortælle om den britiske sejr ved Damaskus. Indtil nu har der været en stedfortræderkrig, men nu bliver området en regulær front i 2. verdenskrig hvor tyskeren og briterne kæmper mod hinanden.	00:16:29
05:	Briternes indtagelse af Jerusalem
Jerusalem indtages af briterne, men det viser sig at tyskerne og osmannerne har forladt byen. Indtagelsen af Jerusalem iscenesættes, af briterne, som en frelse fra osmannerne undertrykkelse, og befrielsen sker endelig 700 år efter korstogene. Det proklameres, af general Allenby, at der skal tales tre sprog i Jerusalem (hebraisk, arabisk, engelsk), som et symbol på Briternes befrielse af byen.	00:28:09
06:	Sykes-Picot aftalen bliver til virkelighed
Grænserne til Mellemøstens moderne stater trækkes: Irak, Palæstina, Libanon, Jordan og Syrien. Araberne troede at Briterne støttede dem i oprettelse af et arabisk rige, og fandt først ud af senere, at briterne havde snydt dem.	00:32:42

- 07: T.E. Lawrence efter krigen** **00:34:36**
Lawrence ender som en desillusioneret mand, sandsynligvis med PTSD.
- 08: Arven fra Sykes-Picot aftalen** **00:36:29**
De efterfølgende uenigheder og konflikter i det moderne Mellemøsten skyldes i høj grad Sykes-Picot aftalen. Briternes imperialisme, der spillede arabere og jøder ud mod hinanden, lagde grunden til konflikterne vi ser i dag.